

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 26. april 2018 af Østre Landsrets 3. afdeling
(landsdommerne Cecilie Boel Winther (kst.), Ejler Bruun og Kåre Mønsted.

3. afd. nr. B-1118-17:

Advokat [A] (selv)

mod

Advokatnævnet

(advokat Martin Simonsen)

[Bynavn 1]s Byrets dom af 17. februar 2017 ([sagsnummer]) er med Procesbevillingsnævnets tilladelse anket af advokat [A] med påstand om principalt, at Advokatnævnets kendelse af 25. november 2013 ophæves, og subsidiært at sagen hjemvises til fortsat behandling ved Advokatnævnet.

Advokat [A] har endvidere nedlagt påstand om, at Advokatnævnet dømmes til at tilbagebetale omkostninger for byretten, 20.156 kr., som advokat [A] har betalt til Advokatnævnet, med tillæg af sædvanlig procesrente, principalt fra betalingsdagen den 28. februar 2017 og subsidiært fra den 30. marts 2017 til betaling sker.

Advokatnævnet har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Af det udkast til testamente af 5. maj 2003, som advokat [A] udfærdigede i forlængelse af mødet med [X] og [Y], fremgår følgende:

”...

TESTAMENTE

Mellem undertegnede

[X]

...

og medundertegnede

[Y],

...

der oplyser,

at vi begge er fraskilte,

at jeg [X] fra tidligere ægteskab har følgende livsarvinger:

1. ...

2. ...

3. ...

at jeg [Y] fra tidligere ægteskab har følgende livsarvinger:

4. ...

5. ...

6. ...

at vi har boet sammen med fælles bopæl i mere end to år og agter i nær fremtid med hinanden,

at vi i forbindelse med dette ægteskab agter at indgå ægtepagt, således at følgende effekter skal tilhøre [X] særeje:

a) sommerhuset beliggende [adresse 1], matr.nr. [...],

b) et skovområde beliggende ved [bynavn 2] på matr.nr. [...],

c) aktiedepot i [land] indeholdende ??

og følgende effekter skal tilhøre [Y]s særeje:

a) indestående på konto nr. XXX (provenu af goodwill m.v. i forbindelse med salg af [praksis] i [land]),

at vores første fælles domicil efter vielses forventes at blive [adresse 2], således at det er dansk ret, der regulerer vores ægteskabs- og arveretlige situation

at ingen af os herudover efterlader os livsarvinger samt

at ingen af os tidligere har udfærdiget testamente,

bestemmer herved som vores sidste vilje følgende:

§ 1

1.1. Ved min [X] død er det mit ønske, at de effekter, der tilhører mit særeje som beskrevet ovenfor (sommerhuset [adresse], skov ved [bynavn 2] samt aktiedepot i [land]) fuldt ud og ubeskåret skal falde i arv til mine biologiske børn, således at min ægtefælle kun arver sin legale arvepart af vort fælleseje samt mit eventuelle særeje ud over ovennævnte særejeeffekter.

1.2. Såfremt dette skulle stride imod min ægtefælles tvangsarveret, giver [Y] samtidig hermed arveafkald i det omfang det er nødvendigt for, at [X] børn kan arve de omtalte særejeeffekter.

1.3. Denne bestemmelse (§ 1) skal gå forud for bestemmelsen i nærværende testaments § 2, der handler om ægtefællens ret til at overtage vores fælles bolig på gunstige mulige vilkår.

§ 2

2.1. Vi ønsker hver især at sikre, at længstlevende ægtefælle kan blive boende i huset [adresse 2], og ønsker således at førstafdødes livsarvinger accepterer en udskydelse af skiftet vedrørende huset, således at de værdier som huset repræsenterer, først fordeles når længstlevende enten afgår ved døden, gifter sig igen eller sælger huset.

2.2. De af førstafdødes livsarvinger, som ikke giver samtykke til delvis udskydelse af skiftet som nævnt i § 2.1., skal de alene arve deres respektive tvangsarv af de værdier huset repræsenterer på dødstidspunktet, og således at friarven tillægges længstlevende ægtefælle. Desuden skal førstafdødes livsarvinger arve deres legale arvepart af de andre værdier, der falder i arv efter førstafdøde.

2.3. De af førstafdødes livsarvinger, som giver samtykke til delvis udskydelse af skiftet som nævnt i § 2.1., skal – når længstlevende afgår ved døden, gifter sig igen eller sælger huset – f s v angår huset tage del i arven på linie med længstlevendes livsarvinger, medens længstlevendes livsarvinger i øvrigt alene arver aktiverne efter længstlevende.

2.4. Under forudsætning af at en eller flere af førstafdødes livsarvinger giver samtykke til udskydelse af skifte, er længstlevende ikke berettiget til at optage lån med pant i huset uden skriftlig accept fra disse arvinger, med mindre der er tale om lån, der udelukkende anvendes til forbedring og/eller vedligeholdelse af huset.

De nævnet arvinger kan kræve denne bestemmelse tinglyst på huset for længstlevendes regning.

2.5. Hvis længstlevende – uanset ovenstående bestemmelser (pkt. 2.1.-2.3) – vælger at skifte straks, bortfalder hele § 2.

§ 3

3.1. Alt, hvad nogen måtte arve efter os, det være sig efter loven eller efter testamente samt alt, hvad der måtte tilfalde dem i form af livs- og ulykkesforsikringssumme samt rate- og kapitalpensionskonti, skal tilhøre dem som skilsmissesæreje og derfor ikke deles med deres respektive ægtefæller i tilfælde af separation eller skilsmisse. Det samme skal gælde indtægterne af særejet, samt hvad der træder i stedet for særejet.

3.2. Dør arvingerne før deres respektive ægtefæller, bliver skilsmissesærejet automatisk fælleseje, således at ægtefællen eventuelt kan hensidde i uskiftet bo.

3.3. Overlever arvingerne derimod deres respektive ægtefæller – eller dør en arving og dennes ægtefælle samtidigt – skal alt, hvad der måtte tilhøre arvingen som skilsmissesæreje i henhold til bestemmelserne ovenfor, dog tilhøre vedkommende som fuldstændigt særeje og derfor ikke indgå i dødsboskiftet eller i et eventuelt uskiftet bo. Det samme skal gælde indtægterne af særejet, samt hvad der træder i stedet for særejet.

...”

Af det udkast til ægtepagt, som advokat [A] udfærdigede, fremgår blandt andet:

”...

Undertegnede ægtefæller [X], cpr. nr. ... og medundertegnede [Y], født den ..., begge boende [adresse 2], der begge er myndige, opretter herved følgende:

ÆGTEPAGT

§ 1.

I forbindelse med vores forestående ægteskab er vi enige om, at følgende effekter skal tilhøre [X] som hendes fuldstændige særeje:

- a) sommerhuset beliggende [adresse 1], matr.nr. [...],
- b) et skovområde beliggende ved [bynavn 2] på matr.nr. [...],
- c) aktiedepot i [land] indeholdende ??

og følgende skal tilhøre [Y] som hans fuldstændige særeje:

a) indestående på konto nr. XXX (provenu af goodwill m.v. i forbindelse med salg af [praksis] i [land]),

§ 2.

I øvrigt skal der være formuefællesskab i ægteskabet
...”

Af advokat [A]s brev af 2. juli 2003 til [X] og [Y] fremgår, at han bad parret om at tilsende ham en detaljeret beskrivelse af de effekter, der skulle indgå i de respektive særejer, med henblik på at udarbejde testamente og ægtepagt.

Da advokat [A]s henvendelser forblev ubesvarede, afsluttede og afregnede [A] sagen. Af faktura af 16. december 2013 fremgår blandt andet, at hans honorar på 3.000 kr. med tillæg af moms vedrørte oprettelse af testamente m.v.

[Y] rettede ved brev af 12. januar 2004 henvendelse til advokat [A] i anledning af, at parret var gået fra hinanden, og han mente at have et krav mod [X]. Af en oversættelse af brevet fremgår blandt andet:

”Jeg har sammen med fru [X] konsulteret Dem med hensyn til en ægtepagt. Siden vores møde er der sket en række hændelser som har tvunget mig til at forlade fru [X] for at vende tilbage for at bo i [land]. Hvis en forligsmæssig løsning viser sig umulig, ønsker jeg at søge Deres råd med hensyn til at afslutte bofællesskabet. Jeg vil få brug for Deres hjælp til at få de beløb tilbagebetalt, som jeg har tilført i forbindelse med køb og opførelse af huset beliggende [adresse 2], og andet løsøre.

...

Vil de meddele mig, om De er indforstået med at være min rådgiver i denne sag. Under forudsætning af et positivt svar fra Dem, vil jeg via min notar, sørge for, at De får tilsendt alle nødvendige oplysninger for at kunne vurdere mine rettigheder.”

Under sagen om samlivsophævelse i 2004 repræsenterede advokat [B] [X]. I et brev af 9. februar 2004 besvarede advokat [A] på vegne af [Y] en henvendelse fra advokat [B]. Af brevet fremgår blandt andet:

”[Y] har overgivet mig Deres skrivelse af 29. januar 2004 til besvarelse.

...

Før jeg kan tage stilling til sagen beder jeg om Deres bemærkninger til min klients oplysninger om, at parternes fælles hus i [land] er blevet belånt med et beløb på 2 millioner [valuta] (svarende til ca. kr. 400.000,00) hvoraf ca. halvdelen skulle være brugt til at købe et sommerhus beliggende [adresse 1], hvilket sommerhus efter det oplyste er tinglyst med Deres klient som adkomsthaver.

...

Videre skrev advokat [A] i et brev af 6. oktober 2004 til advokat [B] blandt andet:

”Min klient har ultimo august besvaret mine forespørgsler med relation til Deres skrivelse af 18.05.2004.

På den baggrund kan jeg nu besvare Deres skrivelse af 18.05.2004 således:

1. Min klient bestrider at have underskrevet noget gældsbrief til Deres klient af størrelsen [valuta] 5,6 mio. og De opfordres derfor til at dokumentere at et sådant dokument eksisterer.

Det beløb som Deres klient oplyser at have betalt som kontant udbetaling ved købet af [adresse 3] på 860.000 [valuta] må nødvendigvis indgå i den fordeling af købesummens oprindelse, der er anført i skødet, og hvorefter Deres klient har bidraget med i alt 58,4 % og min klient med 41,6 %, jfr. min skrivelse af 26.05.2004.

...

2. Med hensyn til det salgsprovenu, der blev overført til Danmark for huset i [adresse 3], [land], er jeg enig i at dette bør fordeles i henholdsvis de respektive ejerandele: 58,4 % til Deres klient og 41,6 % til min klient.

...

3. [Adresse 2].

Det forbeholdes at fastholde kravet på en forholdsmæssig andel af friværdien.

...

4. Der er enighed om, hvad der bør refunderes vedrørende bilen.

...”

Den 15. februar 2012 klagede advokat [C], der på det tidspunkt repræsenterede [X] i sagen om samlivsophævelse, til Advokatnævnet over advokat [A]. Af klagen fremgår blandt andet:

”Vedr. Adfærdsklage – [X] klager over advokat [A]

...

I forbindelse med at min klient flyttede til Danmark sammen med sin daværende samlever [Y] kontaktede min klient advokat [A], idet min klient og [Y] ønskede rådgivning vedrørende de juridiske aspekter af deres samlivsforhold.

...

I forbindelse med rådgivningen orienterede min klient om parrets formueforhold m.v.

Efterfølgende fremsendte advokat [A] en faktura til min klient, som hun betalte.

Min klient og [Y] ophævede deres samliv i 2004, og efterfølgende fremsatte [Y] et økonomisk krav imod min klient [X].

I 2009 indtrådte advokat [A] i sagen som advokat for [Y]. Sagen blev materiel behandlet af [Y]s [nationalitet] advokat, der bl.a. også anlagde sag i [land]. For at undgå eventuelle indsigelser vedrørende forældelse, blev advokat [A] antaget til at udtage stævning i Danmark imod min klient (bilag 3). I forbindelse med behandlingen af sagen i [land] blev det gjort gældende, at de [nationalitet] domstole ikke var rette værneting, hvorfor sagen burde afvises.

På den baggrund blev sagen anlagt i Danmark udsat på afventning af udfaldet af sagen i [land].

Sagen vedrører parternes økonomiske mellemværende, som udspringer af deres samlivsforhold, således har [Y] gjort gældende, at han har et tilgodehavende hos min klient som følge af gældsbreve etableret i forbindelse med køb af ejendom i [land], et krav i forbindelse med finansieringen af parternes ejendom i Danmark, [adresse 2] samt et krav vedrørende finansiering af en bil i Danmark.

En væsentlig del af bevisførelsen under sagen vil relatere sig til, hvorledes parterne havde indrettet sig økonomisk under deres samliv, præcis de samme forhold som de i sin tid søgte rådgivning hos advokat [A] vedrørende.”

I anledning af klagen rettede Advokatnævnet henvendelse til advokat [A], der i brev af 2. marts 2012 anførte blandt andet:

”I besvarelse af Deres skrivelse af 29. februar d.å. kan jeg bekræfte, at jeg i 2003 har konsulteret parterne vedrørende oprettelse af testamente og ægtepagt, som imidlertid aldrig blev gennemført, da parterne ophævede samlivet inden dokumenterne blev registreret.

...

Dertil kommer, at min rådgivning i 2003 ingen som helst betydning for retssagens behandling. Den verserende retssags materia er udelukkende forberedt af [Y]s [nationalitet] advokat. Andre mulige krav, som jeg måtte have fået kendskab til kraft mit arbejde for begge parter i 2003, vil nu være forældet.”

I et brev af 17. april 2012 til Advokatnævnet anførte advokat [A] desuden:

”Det bemærkes, at jeg i min skrivelse af 2. marts d.å. har anført, at sagens materielle del udelukkende er forberedt af sagsøgers [nationalitet] advokat, og jeg bestrider ikke, at jeg nu har at gøre med sagens materielle indhold.

Mit eventuelle kendskab af betydning for sagen hidrørende fra det tidligere klientforhold til klageren har ingen som helst betydning for den verserende sag, og klageren har ikke påvist eller sandsynliggjort noget sådant.

...

Det bestrides, at sagen om opløsning af sameje er det samme retsforhold som vedrørende den planlagte oprettelse af testamente og ægtepagt...”

Af tingbogsattest udskrevet den 21. februar 2017 fremgår, at skøde på ejendommen beliggende [adresse 2] blev tinglyst den [dato] 2003, og at der blev tinglyst pantebrev på ejendommen den [dato] 2004. Ifølge BBR-meddelelse af 21. februar 2017 blev huset på [adresse 2] opført i 2004.

[X] tidligere advokat, advokat [B], har i en mail af 24. februar 2017 på advokat [A]s forespørgsel oplyst, at han ikke mindes, at [X] dengang gav udtryk for, at hun var utilfreds med, at advokat [A] repræsenterede hendes tidligere samlever.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af advokat [A].

[A] har supplerende forklaret blandt andet, at [X] og [Y] kom ind på hans kontor i maj 2003. De ønskede rådgivning om reglerne i Danmark ved indgåelse af ægteskab. Han forstod på dem, at de havde adskilt økonomi, og at de gerne ville giftes. Det var hans indtryk, at det var effekter, der skulle være særeje, de ønskede rådgivning om. De medbragte ikke dokumenter til mødet. De oplysninger, der fremgår af testamentet, fik han under mødet. Som han husker det, indhentede han også efterfølgende oplysninger om ejendommen. Testamentet er lavet, så det gjaldt fra det tidspunkt, det blev skrevet under, uanset om de på det tidspunkt var blevet gift. Han orienterede parret om, at man ved indgåelse af ægteskab som udgangspunkt får fælleseje, og at man skal oprette en ægtepagt, hvis man ønsker særeje. Han fik oplyst, at [Y] enten havde eller skulle skyde penge i huset i [adresse 2], og det var derfor naturligt, at det skulle være fælleseje. Han fik ikke oplysninger om andre aktiver og passiver i deres samlivsforhold end de aktiver, de ønskede som særeje. Det var ikke relevant at få oplysninger om andre

formueforhold i forhold til det arbejde, han skulle udføre for parret. Han kan ikke bekræfte [X] forklaring i byretten om, at de talte om huset i [land], indtægtsforhold m.v. Han havde kun det ene møde med dem. Efterfølgende forsøgte han adskillige gange at finde ud af, om han skulle gå videre med sagen. Han fandt til sidst ud af, at [Y] var rejst tilbage til [land]. Han arkiverede sagen, og sagen er siden blevet destrueret. De bilag, der indgår i denne sag, er nogle papirer, han har kunnet finde frem forskellige steder fra.

Det var advokat [B], der først rettede henvendelse til ham på vegne af [X]. Omtrent samme tidspunkt fik han brevet fra [Y]. Han kunne ikke dengang se, at der var en interessekonflikt. Det kan han heller ikke i dag.

I 2004 var der skrivelser vedrørende nogle gældsbreve. Det var først på det tidspunkt, han fik kendskab til gældsbrevene. Sagen stod dengang på i et års tid. Han blev så igen kontaktet i 2008/2009 vedrørende sagen af [Y]s [nationalitet] advokat. Det vedrørte samme problemstilling som i 2004. Stævningen, der nærmest er en ren oversættelse af de [nationalitet] dokumenter, var for at afbryde forældelsesfristen. Han har ikke fungeret som advokat for [X] i nogen andre sammenhænge, heller ikke i forbindelse med købet af ejendommen i [adresse 2].

Procedure

Parterne har for landsretten gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Advokat [A] har supplerende gjort gældende blandt andet, at byrettens bevisbedømmelse er utilstrækkelig og forkert. Der forelå ikke en interessekonflikt, og der var heller ikke en nærliggende risiko herfor. Han fandt det – dengang som nu – problemfrit at repræsentere [Y] under det efterfølgende økonomiske opgør, fordi han under sin tidligere rådgivning vedrørende udkast til testamente og ægtepagt ikke fik nogen oplysninger om, hvordan parterne havde indrettet sig økonomisk under samlivet endsige fået oplysninger, der havde eller kunne få betydning for det senere økonomiske opgør. Han fik først kendskab til overførsel af et provenu fra [land] og til oprettelsen af et gældsbrev efter afslutning og afregning af sagen om ægtepagt og testamente, og efter at sagen om samlivsophævelse var startet. [X] har ikke givet udtryk for, at hun følte sig utryk ved, at han repræsenterede [Y] i 2004, da sagen om samlivsophævelse

startede. Det var først i forbindelse med hans henvendelse i 2009 om suspension af forældelsesfristen, hvor hun blev vred over, at sagen blev taget op igen, at der blev klaget over hans indtræden i sagen.

Til støtte for den subsidiære påstand om hjemvisning har advokat [A] gjort gældende, at der er begået sagsbehandlingsfejl, idet Advokatnævnets afgørelse beror på forkerte oplysninger om, at hans rådgivning i 2003 vedrørte de juridiske aspekter af deres samlivsforhold.

Advokatnævnet har supplerende gjort gældende blandt andet, at det på baggrund af bevisførelsen må lægges til grund, at advokat [A] i 2003 drøftede parternes aktuelle økonomiske forhold til brug for planlægningen af deres formueforhold ved ægteskab. Men selv fraset disse bevisspørgsmål kom advokat [A] alt ”for tæt på” til, at han problemfrit kunne repræsentere [Y] mod [X] i den senere økonomiske konflikt, der udsprang af deres samlivsforhold. Så uanset om den senere sag om samlivsophævelse udelukkende havde handlet om andre aktiver og passiver, er advokaten i en sådan situation – som følge af risikoen for interessekonflikt – afskåret fra at repræsentere den ene part efterfølgende. Der er herved uden betydning for ansvarsvurderingen, om advokat [A] konkret inddrog viden fra det tidligere fælles repræsentationsforhold. Advokatnævnet har ikke truffet afgørelse på et faktisk åbenbart urigtigt eller mangelfuldt grundlag, hvorfor der ikke er grundlag for at hjemvise sagen.

Landsrettens begrundelse og resultat

[A] rådgav i 2003 [Y] og [X] i forbindelse med deres planer om at indgå ægteskab, og han udarbejdede i den forbindelse udkast til testamente og ægtepagt. Landsretten lægger til grund, at [A] i den forbindelse fik oplysninger om parrets formueforhold.

[Y] og [X] ophævede deres samliv i 2004, og [Y] fremsatte efterfølgende et økonomisk krav mod [X]. [A] indtrådte som advokat for [Y] i sagen, der vedrørte parternes økonomiske mellemværende efter samlivsophævelsen.

Landsretten tiltræder, at advokat [A] burde have afholdt sig fra at tage sagen for [Y].

Landsretten lægger herved vægt på, at [X] – uanset

om [A] aktuelt måtte have fået oplysninger i 2003, som kunne anvendes i den efterfølgende tvist mellem parterne – med rimelig grund kunne frygte, at dette var tilfældet, og at den blotte risiko herfor medførte, at der var en interessekonflikt.

Herefter, og da bødens størrelse ikke er bestridt, stadfæster landsretten byrettens dom.

Efter sagens udfald, omfang og varighed skal advokat [A] betale sagsomkostninger for landsretten til Advokatnævnet med i alt 15.000 kr. til dækning af udgifter til advokatbistand.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal advokat [A] betale 15.000 kr. til Advokatnævnet.

Det idømte skal betales inden 14 dage efter denne doms afsigelse.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 26-04-2018

Trine Hultberg Klyver
kontorelev